

H A N N O N I A.

duceret Iacobam Comitissam Hollandiæ, Philippus Bonus Franconi hunc Comitatum adsignavit.

Quesnoy.

Querchetum, Quesnoy, oppidulum est, tertio lapide à Valencena, mercimoniis nobilitatum. Olim sedes fuit & dotalitium Comitissarum Hannoniæ, sed postquam potiti ea sunt Duces Burgundiæ, suffectum ei est Binchium.

Condé.

Condatum, Condé, ad dexteram Scaldis ripam est, altero à Valentianis milliari, oppidulum sa- tis lautum, & exigua arce conspicuum.

Landrecy.

Landrecy ad fluvium Sambram, oppidulum minutum quidem, sed & idem munitissimum, ac famosum mirabili illa obsidione Caroli V, Imperatoris, anno 1543. Restituit tandem Rex Galliæ, pace anno sequenti facta, Illustrissimo Duci Arschotano, cui hereditario jure debebatur, sed permutavit cum Duce bonis æquisque legibus idem Carolus Quintus.

Avesnes.

Avesnes posita est ad torrentem Hepram, oppidulum non contemnendum, munium, & Comitatus dignitate spectabile. Erat vero & ista nuper in ditione Ducis Arschotani, qui accepto æquivalente pretio permutavit eam cum Rege Catholico, quoniam enim in confiniis Galliæ erat, potentiore opus habebat Principe, qui securam præstaret ab hostili omni incursu.

Chimay.

Chimacum, Chimay, in nemore situm est, ad fluviolum Blancam. Domos habet mediocri pulcritudine: tum & regiam Principis hortis ac Labyrintho amoenam. Principatus gaudet dignitate, cuius titulum inter ceteros suos inscribit Dux Arschotanus. Fuit equidem misere nimis mulctatum, ac destruetum sæpe, ultimis ipsis cum Gallorum rege bellis, sed instauratum rursum, sic ut multo quam ante sit pulcruis & adversus hostiles insultus munitius.

Mariæburgum.

Mariæburgo nomen dedit à suo nomine Maria Regina Hungariæ, quæ jubente Carolo V, imperatore, condendum curavit, paulo postquam Dominus Longovallius & Martinus Rossemius exercitum ducentes Gallicum, relicta Brabantia Lutzenburgum petierunt, anno 1542. Situm est inter duos torrentes, Blancam nempe, à quo teli tantum jactu, & Nigram, à quo semi-leuca distat, oppidum situ & opere munitissimum, valido admodum muro, ac pulcrrimis quatuor propugnaculis terribile, quæ & quadrangulum illud & magis inexpugnabile efficiunt. Capta tamen à Gallis anno 1554, quo tempore Philippus ad excursions Gallorum cohendas aliam urbem exstruxit sesquimilliarum à Mariæburgo, dixitque eam Philippopolim, *Philippeville*, quæ & ipsa, situ, opere, muris, propugnaculis oportune dispositis, validissima aduersus hostem censemur.

Beaumont.

Bellementum, Beaumont, situm est in amoeno colle, unde & nomen accepit. Perexiguum quidem, sed amoenum, & valde pulcrum oppidulum. Dynastam agnoscit Arschotanum. Attribuebatur olim secundo genitis Comitum Hannoniæ, unde & Comitatus titulo gaudet.

Maubenge.

Malobodium, vulgo Maubeuge, Montibus quatuor fere leucarum spatio diffidet. Interluit oppidum Sambra, commodus transferendis mer-

cibus, quæ laneæ hic potissimum sunt. Habet nobilissimum Canonicarum collegium, institutum à Diva Aldegundi, quæ & celebre illud templum condidit, cui ab ipsa postea factum est nomen.

Bavacum, vulgo Bavais Walonne, ad discriminem cognominis oppidi *Bavais Picarde.* Illud sane perexiguum est oppidum, et si quidam Hannoniensium rerum scriptores velint, fuisse magni nominis ac momenti urbem, & quidem *Belgium* dictum, unde Belgicæ nostræ vocabulum fluixerit.

Binchium, vulgo Binche, oppidum antiquum satis, & civibus olim frequens, sed continuis hisce bellis ita misere attritum, ut incolarum plerique Montes migrarint. Donaverat hoc Mariæ Reginæ Hungariæ Carolus Quintus, quo tempore ipsa Belgicæ præterat, quare palatiis, hortisque ad omnem amoenitatem factis exornaverat. Reliquorum oppidolorum descriptio- nes apud Guicciardinum vide:

Notandum insuper, coutineti terræ Hannoniæ finibus Tuinum atque Covinum, oppida Leodicensi Episcopatu subdita. Sicuti Valloucuriam quoque, oppidum istac terra quidem contentum, sed Namurensi tamen Comitatui accensitum.

V A L E N C E N A.

Valencena, seu, ut quidam volunt, Valentiniana ab Valencena. ejus nominis Imperatore, ut autor est Sigebertus Gemblacensis (qui etiam refert an. 1271, Carolum Magnum Imperatorem eo loco totius Galliæ Comitia celebrasse) ad Scaldim sita est, planities peramcena, eq̄tuta ab hoste. In ea est armamentarium ad belli usus instrutissimum. Templa duo, unum sacrum B. Virginis, structura antiqua, cuius columnæ ex marmore & lapi- de porphyretico: alterum B. Ioannis, recentius, opus Pipini, qui pater Caroli Magni fuit: Cœnobia plura: unum præ ceteris nobile Franciscanorum, quo Comites Hannoniæ & Domini Valencenæ seorsim sepeluntur. Curia amplissima cum horologio celeberrimo, opus Gulielmi Boni, Comitis Hannoniæ, Hollandiæ, & Zelandiæ. Porro Respublica hæc tanta prudentia constituta, & tam bonis legibus ornata est, ut Noribergenses ad ejus exemplum celeberrimam suam rempubl. voluerint componere, missis ad hanc rem aliquot viris prudentibus, quod & Romanos fecisse accepimus in Republica Atheniensi. Proinde non est mirum, si ex tam præclara politia orti fuerint cives per universum orbem virtute celebres. Inter quos primas tenent Henricus VII, Imperator, Dux Lutzenburgicus: Maria filia unica & hæres Caroli Audacis, avia Caroli V: Ioannes Froisardus, historicus nobilissimus, qui etiam hoc ipsum initio operis sui testatus est. Porro hæc Respublica initio Comitatis fuit, habuitque Comites suos proprios & singulares, quorum ultimus Garnerius, qui eam vendidit Reinerio Comiti Hannoniensi, & Lamberto Comiti Lovaniensi fratribus. An. 973 Lambertus improlis obiit. Reineri filia Richildis nupsit Comiti Flandriæ Balduno, paruitque ex eo Valencena Flandriæ: non tamen ut pars, sed ut disparata Respublica, proprias habens leges & con- fuetudines. Postremum ad Duces Burgundiæ & domum Austriacam devolutum est imperium. Non habetur tamen ut oppidum Hannoniæ, sed tanquam in ejusdem fundo positum. Vnde etiam proprios habet Praepositum, Senatum, leges, forum juridicum & tribunal. Similiter quando Comitarui Hannoniæ imponuntur numerosæ exactiones, nihil tanquam ejus membrum contribuit, sed ut juris sui ditio. Oppidum est magnum, amoenum & prædives. Vno milliari à Valencena, est Abbatia *Vicogne*, refertissima optimorum & antiquissimo- rum librorum.

Olim Co- mitatu.